

Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16 – 27

Nieuwsbrief 2, maart 2026

Transitiearena ‘Ontwikkelingsperspectief voor jongvolwassenen’: Toekomstgericht werken

04 maart 2026
10:00 – 12:00
Utrecht

Op 4 maart 2026 organiseert Movisie de eerste bijeenkomst van de transitiearena ‘Ontwikkelingsperspectief voor jongvolwassenen’ van het jaar, met als thema Toekomstgericht werken. Aanleiding is de recent gepubliceerde [richtlijn Toekomstgericht werken](#), die professionals handvatten biedt om jongeren in kwetsbare situaties te begeleiden naar zelfstandigheid. Centraal staat de Big5: jongeren worden pas losgelaten als de basis op orde is op het gebied van support, wonen, school en werk, inkomen en welzijn.

Tijdens de bijeenkomst delen voorlopers hun ervaringen uit de praktijk. Zo laat jeugdhulporganisatie Level – mede-ontwikkelaar van de richtlijn – zien hoe zij invulling geeft aan toekomstgericht werken in de praktijk. Ook vertelt organisatie Yoin over hun aanpak voor jonge, alleenstaande vluchtelingen wat daarin goed werkt. Naast deze praktijkvoorbeelden is er ruimte voor verdieping en uitwisseling met andere professionals. Lees [hier](#) meer over het programma en meld je op de valreep nog aan!

12 maart 2026
09:30 – 11:00
Online

Webinar ‘De kracht van ervaringskennis in beleid’

Hoe zorg je ervoor dat beleid en praktijk écht op elkaar aansluiten? Ervaringskennis is daarbij onmisbaar. Toch is het vaak zoeken hoe je deze kennis structureel inzet in beleid. In het webinar ‘De kracht van ervaringskennis in beleid’ ontdek je hoe dat anders kan.

Tijdens dit webinar van Platform Sociaal Domein wordt verkend hoe je ervaringskennis een structurele en betekenisvolle plek geeft in het beleidsproces. Je ziet wat het oplevert wanneer ervaringsdeskundigen vanaf het begin worden betrokken en hoe dit leidt tot mensgericht, inclusiever en effectiever beleid. We bespreken de verschillende rollen van ervaringsdeskundigen, hoe zij kennis vertalen en wat dit concreet betekent voor beleid en praktijk. Samen met Movisie deelt Platform Sociaal Domein actuele ontwikkelingen, inspirerende voorbeelden en praktische handvatten waarmee je zelf aan de slag kan. Het webinar is bedoeld voor iedereen die zich betrokken voelt bij het ontwikkelen en verrijken van beleid met ervaringskennis, vanuit overheden, instanties en maatschappelijke organisaties.

Meld je via [deze site](#) aan voor het webinar van 12 maart!

Beschrijving Landelijke Aanpak 16-27 gepubliceerd

Tussen 2023 en 2025 hebben vier centrumgemeenten samengewerkt met het Ondersteunings-team Zorg voor Jeugd (OZJ) aan een integrale, preventieve en domeinoverstijgende werkwijze: de Landelijke Aanpak 16-27.

De inzichten uit deze werkwijze zijn nu met hulp Platform Sociaal Domein en onderzoeksbureau AEF gebundeld in de publicatie [Landelijke Aanpak 16-27: Voorkomen dakloosheid bij jongeren die uitstromen uit jeugdzorg met verblijf](#). Een praktische publicatie die gemeenten helpt om jongeren die uitstromen uit de jeugdhulp beter en duurzaam te begeleiden richting zelfstandigheid.

De publicatie biedt concrete handvatten voor gemeenten om zelf aan de slag te gaan. Niet als blauwdruk, maar als inspiratie: onderdelen kunnen worden aangepast aan de lokale context en mogelijkheden. Door tijdig te investeren in deze cruciale levensfase voorkomen we dat jongeren uit beeld raken of tussen loketten verdwalen. Zo bouwen we aan een structurele werkwijze waarin jongeren niet dakloos worden, maar kunnen doorstromen naar passende huisvesting en ondersteuning.

De aanpak is relevant voor iedereen binnen de gemeente die betrokken is bij het agenderen, ontwikkelen of uitvoeren van beleid rond jongeren na uitstroom uit de jeugdzorg.

Manifest ‘Jongeren zijn de toekomst. Geef ze die dan ook’ aangeboden aan de Tweede Kamer

Stichting Bouwdepot, MIND, Ingrado, Valente, NVVK en Jeugdzorg Nederland hebben eind januari een manifest aangeboden aan de Tweede Kamer. Tijdens het vaste petitie-moment overhandigden zij het document aan de Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Met het manifest, getiteld ‘Jongeren zijn de toekomst. Geef ze die dan ook!’, vragen de organisaties meer aandacht tijdens de kabinetsformatie voor de welzijns-crisis onder jongeren en roepen zij politieke partijen op om snel gezamenlijke actie te ondernemen.

Volgens de betrokken organisaties kampt een groeiende groep jongeren met ernstige problemen op weg naar volwassenheid, zoals mentale klachten door stress en prestatiedruk, eenzaamheid, schulden, geldzorgen, het woningtekort en voortijdig schoolverlaten. Zij stellen dat het huidige systeem van hulp- en dienstverlening onvoldoende aansluit bij de leefwereld van jongeren, waardoor sommigen vastlopen of tussen wal en schip raken. De organisaties pleiten voor een integrale aanpak waarbij jongeren in kwetsbare situaties centraal staan in beleid en uitvoering. Ook roepen zij politieke partijen en het nieuwe kabinet op de crisis hoger op de politieke agenda te plaatsen en te komen tot een ambitieus plan om de welzijns-crisis onder jongeren op te lossen. Benieuwd naar het manifest? Download het [hier](#).

PRAAT-power rapport: 3000 jongeren laten weten wat zij écht nodig hebben

Op 5 februari 2026 ontving staatssecretaris Tielen van Jeugd, Preventie en Sport van VWS het PRAATPOWER-rapport. Dit [rapport](#) bevat aanbevelingen voor een mentaal gezondere samenleving voor jongeren. Met de aanbevelingen kunnen scholen, [gemeenten](#), sportverenigingen, jongerenorganisaties, ouders en sociale mediaplatforms aan de slag.

Afgelopen jaar hebben meer dan 3000 jongeren gebrainstormd over de vraag: wat houdt ons mentaal gezond? In zo’n 180 brainstormsessies hebben jongeren met de mensen om hen heen gedeeld wat er speelt op het gebied van mentale gezondheid. Een luisterend oor, betrokkenheid, verbondenheid, minder prestatiedruk en een vaste plek voor mentale gezondheid in het onderwijs: dit blijken jongeren nodig te hebben om mentaal gezond te blijven.

[Praatpower](#) is – in samenwerking met jongerenparticipatieplatform YoungXperts van de Erasmus Universiteit Rotterdam en met bijdragen van vele anderen – opgezet door stichting MIND Us, in opdracht van het ministerie van VWS.

Onderzoek naar belang van veerkrachtperspectief en digitale Veerkracht-praatplaat

De overgang van jeugd naar volwassenheid verloopt voor veel jongeren met de nodige hobbels. Uit het onderzoek [‘Jongeren in Overgang naar Volwassenheid. Het belang van een veerkrachtperspectief’](#) van Hogeschool Inholland blijkt dat jongeren tussen de 16 en 23 jaar te maken krijgen met uiteenlopende uitdagingen, bijvoorbeeld in relaties, op school of rondom hun gezondheid. De centrale vraag in het onderzoek was hoe professionele ondersteuning beter kan aansluiten bij de leefwereld van deze doelgroep en tegelijkertijd hun veerkracht kan versterken. Het onderzoek laat zien dat de meeste jongeren er goed in slagen hun leven op de rit te houden door gebruik te maken van verschillende hulpbronnen. Die zijn onder te verdelen in individuele hulpbronnen (denk aan persoonlijke kwaliteiten), relationele hulpbronnen (zoals steun van ouders en vrienden), en contextuele hulpbronnen (bijvoorbeeld school, werk en professionele begeleiding).

Naar aanleiding van het onderzoek hebben Augeo Foundation en Hogeschool Inholland samen een [digitale Veerkracht-praatplaat](#) ontwikkeld. Dit interactieve hulpmiddel ondersteunt professionals bij het voeren van gesprekken met jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar over wat hen sterker maakt. De praatplaat helpt jongeren om zelf woorden te geven aan hun eigen hulpbronnen en verschuift de focus van problemen naar mogelijkheden en toekomstperspectief. Bovendien brengt het instrument verborgen steunfiguren in beeld, die eerder niet als hulpbron werden herkend. Hierdoor kan ondersteuning beter aansluiten bij wat jongeren daadwerkelijk nodig hebben. Voor de professionals die aan de concreet aan de slag willen met de Veerkracht-praatplaat is deze [handleiding](#) opgesteld.

Onderzoek naar nieuwe doelgroep Doorstroompunten: jongeren 23-27 jaar

Nu de Wet van school naar duurzaam werk is ingegaan per 2026, begeleiden Doorstroompunten ook jongeren in de leeftijd van 23-27 jaar. Deze uitbreiding betekent dat doorstroomcoaches en andere dienst- en hulpverleners gaan werken met een doelgroep die zich in een heel andere fase bevindt dan de jongeren in de leeftijd van 18-23 jaar. In opdracht van Ingrado heeft Bureau Coen onderzoek gedaan naar hun kenmerken, drempels en behoeften.

Jongeren van 23-27 dragen al volwassen verantwoordelijkheden, zoals vaste lasten, schulden, werkdruk of mantelzorg. De ruimte om te experimenteren is kleiner en de gevolgen van keuzes voelen groter. Bovendien vergelijken zij zichzelf sterker met leeftijdsgenoten die al wel een baan, huis en/of relatie hebben, waardoor het gevoel van “achterlopen” sterker aanwezig is. Dit zorgt voor meer motivatie om stappen te zetten, maar ook voor meer drempels en voorzichtigheid. De doelgroep wil serieus genomen worden, verwacht meer duidelijkheid en heeft behoefte aan heldere routes die passen bij hun leefwereld. Vanuit het onderzoek komen vijf tips naar voren die richting geven aan een effectieve aanpak. Benieuwd naar het onderzoek? Download dan [de factsheet!](#)

Onderzoek Toezicht Sociaal Domein naar tegengaan online jeugdcriminaliteit

Online afpersing, intimidatie, bedreiging en het verspreiden van seksueel getinte beelden: jongeren krijgen er steeds vaker mee te maken. Ze zijn niet alleen slachtoffer, maar ook zelf dader, bijvoorbeeld bij drugshandel, phishing of digitale fraude. Dat blijkt uit onderzoek van Toezicht Sociaal Domein (TSD) dat heeft gekeken naar de samenwerking tussen o.a. gemeenten, scholen, jongerenwerk en politie in een drietal gemeenten: [Assen](#), [Purmerend](#) en [Hilversum](#). Hoewel deze partijen steeds vaker de handen ineen slaan, is de samenwerking nog onvoldoende om online jeugdcriminaliteit effectief te voorkomen.

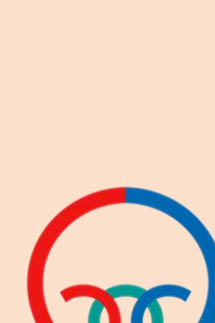
Volgens TSD is de aanpak nu te versnipperd en te afhankelijk van individuele professionals. Gebrek aan kennis bij zowel professionals als ouders over de online leefwereld van jongeren speelt daarbij een belangrijke rol. Positief is dat gemeenten en organisaties de urgentie voelen en initiatieven ontwikkelen. Toch worden signalen niet altijd gedeeld door onduidelijkheid over privacy en gegevensdeling. En weten professionals en ouders vaak niet waar zij terecht kunnen met zorgen. Toezicht Sociaal Domein roept gemeenten op hun regio-rol te pakken door beleid te ontwikkelen voor online werken, te investeren in scholing en duidelijke afspraken te maken over het delen en opvolgen van signalen.

Het signalenoverleg Jeugd en Veiligheid in Purmerend, de routekaart bij zorgwekkende online berichten in Assen en het samenwerken met een jongerenpanel in Hilversum worden door het TSD als goede voorbeelden uitgelicht. Kom hier meer over te weten op deze [website](#).

Lespakket ‘Level up’ voor jongeren op het mbo 1 en 2

Zorgen over schulden is een van de oorzaken van schooluitval. Daarom heeft Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) samen met jongeren op het mbo een preventief programma ontwikkeld. Dit [lespakket](#) voor mbo 1 en 2 bestaat uit een [Docenthandleiding](#) en de app Level up ([Android](#) en [Apple](#)) die met verschillende organisaties uit de stad Groningen is gemaakt. Het lespakket is ontwikkeld voor jongeren, door jongeren en ervaringsdeskundigen.

De doelstelling van het lespakket is jongeren voldoende informatie te geven, zodat zij meer weten over mogelijkheden op het gebied van financiële regelingen. Hierdoor lopen zij minder risico op het ontwikkelen van schulden. Door het bespreken van gangbare financiële dilemma’s zijn zij beter voorbereid op wat ze te doen staat met betrekking tot financiële beslissingen. Het lespakket biedt door de verschillende werkvormen voor iedere student de gelegenheid om de informatie tot zich te nemen.

Heb je vragen over dit lespakket? Wil je weten wat jij kan doen als gemeentelijke beleidsmedewerker om dit te lespakket te promoten op de mbo-scholen in jouw regio? Of wil je een infopakket ontvangen om onder aandacht te brengen bij een ROC? Neem dan contact op met Joséé van Delden van DUO: josee.vandelden@duo.nl.

Podcast ‘Niet mijn schuld - Kinderen van de Toeslagenaffaire’

Vijf jaar nadat het kabinet-Rutte III viel over het toeslagenschandaal, worstelen ouders en hun kinderen nog steeds met de gevolgen. Zij worden nog dagelijks geconfronteerd met hoge schulden en niet iedereen is van de stempel fraudeur af.

In de nieuwe verhalende podcast ‘Niet Mijn Schuld - Kinderen van de Toeslagenaffaire’ toelicht Sander ‘t Sas (maker van de bekende podcast De Taxioorlog) onder meer het toeslagenkinderen en hun ouders. In de openhartige gesprekken vertellen zij aan Sander over de impact van de uithuisplaatsingen die hebben plaatsgevonden. Maar ook dat de kinderen niet door de overheid als volwaardig gedupeerden erkend worden, waardoor zij geen toegang hebben tot de schaderegeling. Ondanks dat zij – net als hun ouders – torenhoge schulden hebben, omdat zij het hoofd boven water moesten zien te houden.

Beluister [hier](#) de zes afleveringen (elk rond de 30 minuten) van de podcast van AVROTROS en NPO Luister.

Regioadviseurs

Voor (ondersteunings)vragen bij de aanpak voor jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare situatie in jouw gemeente kun je terecht bij de regioadviseurs van het Platform Sociaal Domein. Zij werken vraaggericht. Wil je eens kennismaken met jouw regioadviseur? Neem dan contact met ze op:

Regio	Naam	Contact
Noord (Groningen)	Wanda van der Zee	wanda.vanderzee@vng.nl 06-14278523
Noord (Friesland, Drenthe)	Vincent Vos	vincent.vos@vng.nl 06-34196173
Noord-West (Noord-Holland)	Annelies Mulder	annelies.mulder@vng.nl 06-83989517
Oost (Overijssel, Gelderland)	Anner Bindels	anner.bindels@vng.nl 06-27323071
Midden (Utrecht, Flevoland)	Vacant	aanpak16-27@vng.nl
Zuid-West (Zuid-Holland en Zeeland)	Vacant	aanpak16-27@vng.nl
Zuid-West (West-Brabant)	Annika Verhagen	annika.verhagen@vng.nl 06-23012776
Zuid-Oost (Oost-Brabant en Limburg)	Ariënne Heesters	arienne.heesters@vng.nl 06-25158483

Contact

Heb je informatie die je wil delen in deze nieuwsbrief? Of een opmerking of vraag naar aanleiding van de nieuwsbrief? Stuur dan een berichtje naar aanpak16-27@vng.nl.

Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16-27

